

Tab. 4.1 Primární a sekundární stakeholderi

	Podstata zájmu	Podstata moci
Primární stakeholderi		
Zaměstnanci	<ul style="list-style-type: none"> ▣ stabilní zaměstnání ve společnosti ▣ spravedlivá odměna za práci ▣ zdravé a bezpečné pracovní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▣ moc kolektivního vyjednávání ▣ pracovní činnost či stávka ▣ publicita (propagace)
Vlastníci/akcionáři	<ul style="list-style-type: none"> ▣ uspokojivá návratnost investic ▣ zvýšení hodnoty akcií 	<ul style="list-style-type: none"> ▣ hlasovací a volební právo ▣ kontrola účetnictví a jiných dokladů
Zákazníci	<ul style="list-style-type: none"> ▣ spravedlivá směna v hodnotě i kvalitě ▣ bezpečné a spolehlivé výrobky 	<ul style="list-style-type: none"> ▣ nákup od konkurence ▣ bojkot firem
Dodavatelé	<ul style="list-style-type: none"> ▣ pravidelné objednávky ▣ včasné platby za dodávky 	<ul style="list-style-type: none"> ▣ odepření dodávky ▣ dodávky konkurenci
Konkurence	<ul style="list-style-type: none"> ▣ ziskovost ▣ větší podíl na trhu 	<ul style="list-style-type: none"> ▣ tlak technologické inovace ▣ tlak nižších cen
Malo/velkoobchod	<ul style="list-style-type: none"> ▣ získání kvalitního zboží za přijatelné ceny ▣ spolehlivé produkty, kterým zákazníci důvěřují a cení si jich 	<ul style="list-style-type: none"> ▣ nákup zboží od konkurence ▣ bojkot firem
Věřitelé	<ul style="list-style-type: none"> ▣ získat platby za půjčky ▣ inkasování dluhů a úroků; 	<ul style="list-style-type: none"> ▣ zastavení půjček ▣ odmítnutí nového úvěru ▣ právní postup vůči správě či převzetí majetku, při vážném porušení splácení půjčky
Sekundární stakeholderi		
Místní společenství	<ul style="list-style-type: none"> ▣ zaměstnání místních obyvatel ▣ zabezpečení ochrany životního prostředí v dané lokalitě ▣ zabezpečení rozvoje lokality 	<ul style="list-style-type: none"> ▣ vydání/zrušení uděleného povolení ▣ lobbystický tlak na vládu
Veřejní aktivisti	<ul style="list-style-type: none"> ▣ monitorování činnosti a politiky firmy, aby byly v souladu s právními a etickými normami 	<ul style="list-style-type: none"> ▣ získání podpory veřejnosti zveřejněním problému ▣ lobbystický tlak na vládu
Média	<ul style="list-style-type: none"> ▣ průběžné informování veřejnosti o všech otázkách týkajících se zdraví, blahobytu, ekonomického postavení obyvatelstva ▣ monitorování činnosti firmy 	<ul style="list-style-type: none"> ▣ šíření informací o událostech, které mají vliv na veřejnost, zejména o těch, které mají negativní důsledky

	Podstata zájmu	Podstata moci
Obchodní asociace	<ul style="list-style-type: none"> ■ poskytování informací a výsledků výzkumu, které mohou pomoci firmě nebo průmyslovému odvětví orientovat se v měnícím se prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ■ využití svých zaměstnanců a zdrojů na pomoc firmám v podnikání a rozvojových aktivitách ■ právní nebo „skupinová“ politika ■ podpora, kterou si jednotlivé firmy či jednotlivci mohou dovolit
Zahraniční vlády	<ul style="list-style-type: none"> ■ ekonomický rozvoj ■ sociální rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> ■ povolení k podnikání ■ regulační opatření
Stát a místní zastupitelství	<ul style="list-style-type: none"> ■ zvýšení příjmů prostřednictvím daní ■ ekonomický rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> ■ regulační opatření, licence, povolení ■ moc povolovat/nepovolovat průmyslovou činnost
Veřejnost	<ul style="list-style-type: none"> ■ ochrana sociálních hodnot ■ minimalizace rizik ■ prosperita společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ■ podpora aktivistů ■ tlak na vládu, aby přijala určité opatření ■ kritika nebo chvála jednotlivých firem

(Zdroj: Luknič, A. S.: Štvrtý rozmer podnikania – etika, Slovak Academic Press, Trenčín 1994, s. 118–120)

Normativní teorie participujících skupin jsou orientovány na:

- ideály sociální společnosti,
- změny pravidel a institucí,
- odpovědnost obchodních společností.

Strategické, respektive analytické teorie participujících skupin jsou zaměřeny na:

- strategické nástroje a organizaci,
- management participujících skupin,
- deskriptivně-pozitivní analýzu na bázi analýzy výdajů a výnosů.

Z uvedeného přehledů teoretických koncepcí participujících skupin vyplývá velmi široký rozsah idejí, které z etického hlediska zahrnují na jedné straně teoretické koncepty inspirované Aristotelem, Kantem, Rawlsem, na druhé straně pak pozitivníma